

TILSYNS- RAPPORT

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget ved
Norges grønne fagskole - VEA

2021

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Norges grønne fagskole - VEA, organisasjonsnummer 870961642.
Fagskoleutdanningens navn	Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget
Utdanningsform	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Øyvind Kjøllesdal, Oddbjørn Johnsen, Per Anton Hansen og Simen Hjerpaasen Eskerud
Dato for vedtak	14.12.2021
NOKUTs saksnummer	21/08296

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

Norges grønne fagskole – VEA søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 30 studiepoeng
- nettbasert med samlinger

Fagskolen har søkt om å gi samlingene på de følgende studiestedene

- Olavsgaard på Skjetten
- Veia i Moelv

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	10
2.5 Omfang og nivå	12
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	13
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	15
2.9 Skikkethetsvurdering	16
2.10 Fagmiljø og sensorer	17
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	26
Vedlegg 2: Sakkyndige	28

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget*, 30 studiepoeng nettbasert undervisning med samlinger ved Norges grønne fagskole – VEA er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a (den faglig ansvarlige)

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Som nevnt i vår gjennomgang nedenfor av kravene for fagskoleutdanning, er det ikke anledning til å strukturere utdanningen i flere emner med én felles vurdering. Dette er begrunnet i fagskoleforskriften § 2 bokstav a. Dere må enten gi hvert emne en tilhørende vurderingsordning eller organisere hele utdanningen som ett emne. Det er ikke påkrevet at dere benytter begrepet «emne», men dersom «emne» benyttes skal det også være en vurderingsordning tilknyttet dette.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget*. I søknadsskjemaet skriver dere: «Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget gir kvalifikasjon for å kunne arbeide med prosjektering, planlegging, anbud, kalkulasjon og innkjøp i anleggsprosjekter. Utdanningen kvalifiserer til å lede prosjekter i anleggsbransjen.»

Vurdering

Vår vurdering er at navnet er tilstrekkelig spesifikt og tydelig for denne fagskoleutdanningen. Navnet viser klart til innholdet i utdanningen. NOKUT har akkreditert flere fagskoleutdanninger under navnet prosjektledelse, med eller uten spesifisering av fagområdet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget*. I søknadsskjemaet skriver dere: «Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget er også en modul på den tidligere NOKUT-akkrediterte utdanningen *Ledelse i maskinentreprenørfaget*, kalt *Prosjektledelse*. Siden flere i yrkesfeltet kun har behov for kompetanse innen prosjektledelse og ikke i de andre modulene i den mer omfattende utdanningen, søker vi herved om akkreditering av *Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget* som en egen utdanning på 30 studiepoeng.»

Utdanningens består av tre emner (4, 5 og 6) fra utdanningen *Ledelse i maskinentreprenørfaget*, og har tilsvarende studiepoengfordeling:

Emne	Studiepoeng	Tema
Prosjektstyring	10	Organisering av et prosjekt Planlegging og budsjettering Gjennomføring

		Oppfølging Overlevering og sluttdokumentasjon
Fagspesifikk fordypning i prosjektstyring	10	Prosjektering Anbudskonkurranse og kalkulasjon Kvalitetsstyring og HMS Miljø og klima
Praktisk prosjektledelse	10	Dokumentasjon Kommunikasjon Økonomi Prosjektledelse

Vurdering

Vår vurdering er at utdanningens tre emner med tilknyttede undertemaer i stor grad reflekterer og støtter opp under læringsutbyttebeskrivelsene.

Vi vurderer dermed kravet som oppfylt.

Men som NOKUT bemerket under behandlingen av søknaden om ledelse i maskinentreprenørfaget (vår ref. 21/01598), er det uklart hva dere legger i begrepet «emne». Dere skriver i kravspesifikasjonen under overskriften sensorer: «Prosjektledelse har avsluttende oppgave som grunnlag for fastsettelse av emnekarakter. Denne blir sensurert av intern sensor.» Et emne er den minste resultatbærende enheten i et studieprogram, jf. fagskoleforskriften § 2 bokstav a. Vi leser det slik at studentene møter én avsluttende vurdering i studiet. Det er ikke noe i veien for å ha kun én resultatbærende enhet i utdanningen, gjerne oppdelt i delemner eller temaer, men det er ikke anledning til å organisere utdanningen i flere emner uten at disse gis selvstendig vurdering.

Vi anbefaler videre at dere i oversikten over temaer tydeligere viser hvor den bransjekunnskap som innbefattes i læringsutbyttebeskrivelsene blir undervist.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger

skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere har vurdert at det er et ønske i markedet om denne kortere utdanningen innen prosjektledelse, og at etableringen støttes av sentrale interesseorganisasjoner.

Vurdering

Kravet ble vurdert som oppfylt i 2020 i forbindelse med anleggsledelse (NOKUTs sak 20/07943) og senere i forbindelse med ledelse i maskinentreprenørfaget (NOKUTs sak 21/01598). Når dere beskriver at opprettelsen av studietilbudet støttes av sentrale interesseorganisasjoner, viser dette i utgangspunktet ikke et tilfredsstillende samarbeid om opprettelsen av utdanningen. På den annen side har dere allerede et løpende samarbeid omkring den utdanningen tilbudet også er en del av. Vi anser derfor samarbeidet som ivaretatt, men legger til grunn at dere behandler dette studietilbudet for seg selv som et eget tema i dialogen mellom samarbeidspartene.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og at kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vi vurderer at utdanningens læringsutbytte dekker kvalifikasjonene på nivå 5.1 i NKR.

I søknadsskjemaet skriver dere, som nevnt under punkt 2.1. ovenfor, at utdanningen skal kvalifisere til å arbeide med «prosjektering, planlegging, anbud, kalkulasjon og innkjøp i anleggsprosjekter.» De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er i stor grad hentet fra den tidligere akkrediterte 90-studiepoengs-utdannelsen innen ledelse i entreprenørfaget. Vi mener læringsutbyttet fremstår ambisiøst. Det er ikke helt åpenbart hvordan et læringsutbytte med såpass store overlapp med en 90-studiepoengs-utdanningen kan dekkes av en 30-studiepoengs-utdanning. Forskjellen på

innholdet i det to utdanningene kan da også være krevende å kommunisere til studenter og fremtidige arbeidsgivere.

Likevel vurderer vi at læringsutbyttebeskrivelsene er dekkende for å kunne utøve yrket i samsvar med kravene til god prosjektledelse. Prosjektledelse i denne delen av arbeidslivet krever både bransjekunnskap og elementer av ledelse som dere har oppgitt i læringsutbyttebeskrivelsene.

Vår vurdering er at utdanningen slik den er beskrevet gjennom læringsutbyttebeskrivelsene, som igjen i stor grad er reflektert i oversikten over emner og undertemaer, fungerer som et komplett tilbud i seg selv, samtidig som den er en modul fra den lengre 90-studiepoengs utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekket med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålsgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilkåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 30 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering av det innholdsmessige omfanget i punkt 2.2 og nivået på læringsutbyttet i punkt 2.4. Vår vurdering der er at utdanningens omfang og nivå er i tråd med kravene.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av

søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at opptakskravet er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskravet til utdanningen:

- Fagbrev anleggsgartner
- Fagbrev anleggsmaskinfører
- Fagbrev anleggsrørlegger (kommer)
- Fagbrev asfaltør
- Fagbrev banemontør
- Fagbrev brønnborer fastland
- Fagbrev fjell- og bergverksarbeider
- Fagbrev veidrift- og veivedlikeholdsarbeider (kommer)
- Fagbrev vei- og anleggsfagarbeider
- Fagbrev skogoperatør
- Fagbrev steinfagarbeider

Vurdering

Vår vurdering er at de nevnte fagbrevene utgjør et relevant opptaksgrunnlag, og vi mener at studenter med denne faglige bakgrunnen vil kunne følge undervisningen og oppnå utdanningens læringsutbytte.

Regler for opptak på grunnlag av realkompetansevurdering ble vurdert som tilfredsstillende i tidligere søknad, og innholdet er det samme her.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal

legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.
Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høyskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, og at fagskolen har fastsatt egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at 6 ansatte vil bidra til læringsaktiviteter når utdanningen er i full drift. Om antall årsverk som vil bidra, skriver dere at 55 % av disse vil bidra i full drift. Siden 55 % av 6 ansattes årsverk er vanskelig å kvantifisere uten at årsverkene eller stillingsprosenten til de 6 ansatte er beskrevet, antar vi at dette betyr 3,3 årsverk. 30-35 % av disse årsverkene vil utgjøres av faste stillinger, det vil si i

overkant av ett årsverk, og resten suppleres med folk fra yrkesfeltet. Antall heltidsekvivalenter av studenter er 15 (30 studenter på deltid).

Dere gjengir i kravspesifikasjonen for fagmiljøet det generelle kravet for undervisningspersonale ved VEA: «Alle som underviser på fagskolen, bør ha formell utdanning som er høyere enn nivået det undervises på, dog aldri lavere enn toårig fagskoleutdanning. For å knytte undervisningen til yrkesfunksjonen og dagens yrkesfelt, er det et krav at alle som underviser i fagskolen, har minimum to års yrkeserfaring innenfor eget fagområde i tillegg til den formelle kompetansen.»

Spesifisert for denne utdanningen har dere angitt følgende krav:

«Undervisere med nok faglig bredde til å dekke de ulike emnene på utdanningstilbudet

- Prosjektstyring: Faglærerne må ha relevant formell utdanning minst på nivå NKR5 og god kjennskap til - eller erfaring fra prosjektarbeid.
- Fagspesifikk fordypning i prosjektstyring: Faglærerne må ha relevant formell utdanning minst på nivå NKR5 og god kjennskap til - eller erfaring fra prosjektarbeid.
- Praktisk prosjektledelse: Faglærerne må ha relevant formell utdanning minst på nivå NKR5 og god kjennskap til- eller erfaring fra prosjektledelse.

Undervisere med oppdatert yrkeserfaring

- Minst en av underviserne skal til enhver tid ha oppdatert yrkeserfaring. Med dette menes at man har vært i arbeid i yrkesfeltet de siste 5 år, gjennomført hospitering eller deltatt på seminarer og kurs innen emner tilknyttet utdanningen de siste to årene.
- For denne utdanningen er det aktuelt med minst en lærer i deltidsstilling som i tillegg jobber innen anleggsbransjen.
- Det er aktuelt å opprettholde oppdatert yrkeserfaring via hospitering i anleggsbedrifter eller via seminarer og kurs som tilbys, blant annet via MEF-skolens tilbud.»

Dere skriver også at minst en av underviserne skal ha utdanningsfaglig utdanning på 30 stp. eller mer, og at minst en av underviserne skal ha formell nettpedagogisk utdanning på 10 studiepoeng eller mer.

De seks fagpersonene som er angitt i tabellen over undervisningspersonale, har følgende kompetanse (vi har bare gjengitt det viktigste):

- 1 (utdanningsfaglig ansvarlig): Adjunkt med opprykk fra lærerutdanning, noe nettpedagogikk, og 60 stp. natur- og miljøfag. Undervisningserfaring fra ungdomsskole og vgs. Pedagogisk ansvarlig ved fagskolen i en årrekke.
- 2 (faglig ansvarlig, faglærer, sensor): Bachelor geomatikk og landmåling. Yrkeserfaring som oppmålingsingeniør, ledererfaring, prosjektansvarlig, kursholder.
- 3 (faglærer): Mesterbrev innen ledelse, anleggsgartner, 60 stp. pedagogikk. Yrkeserfaring fra undervisning i faglig ledelse, deriblant nettbasert undervisning, anleggsgartnererfaring.

4 (faglærer, faglig medansvarlig, sensor): Diplomøkonom, noe nettpedagogikk. Yrkeserfaring som leder fra flere bedrifter, undervisningserfaring i prosjektledelse ved fagskole.

5 (faglærer): høyskoleutdanning økonomi og logistikk, grunnfag pedagogikk. Ledererfaring logistikk, annen ledererfaring, undervisningserfaring prosjektledelse.

6) Jurist. Undervisningserfaring lovverk på MEF, erfaring fra byggteknisk etat.

Vurdering

Vår vurdering er at forholdstallet mellom undervisningspersonale og studenter (årsverk/heltidsekvivalenter) på 3,3/15 er tilstrekkelig for å ivareta undervisning, veiledning og oppfølging av studentene.

Kravspesifikasjonen oppfylder kravene i forskriften om at det skal finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå og med utdanningsfaglig kompetanse. Når det gjelder oppdatert yrkeserfaring kunne kravet vært tydeligere formulert. Dere skriver at det er et generelt krav til undervisere at de «har vært i arbeid i yrkesfeltet de siste 5 år, gjennomført hospitering eller deltatt på seminarer og kurs innen emner tilknyttet utdanningen de siste to årene.» Det er uklart om disse tre punktene er alternativer. De to siste punktene alene, gir, slik vi vurderer det, ikke oppdatert yrkeserfaring. Tilknytning av undervisningspersonale med delt stilling mellom bransjen og fagskolen vil innfri kravet om oppdatert yrkeserfaring, men denne muligheten omtaler dere kun som «aktuelt for utdanningen» og ikke som et krav. Heller ikke muligheten for hospitering i bedrifter som et tiltak for å opprettholde oppdatert yrkeserfaring, har dere satt som forpliktende i kravspesifikasjonen. Siden tabellen over undervisningspersonale viser at det er oppdatert yrkeserfaring i fagmiljøet, er dette et spørsmål om tydeliggjøring i kravspesifikasjonen.

De 6 fagpersonene som er beskrevet i tabellen, oppfylder de faglige kravene som beskrevet. Kravet om utdanningsfaglig utdanning blant underviserne er oppfylt, men kravet om formell nettpedagogisk utdanning ser ut til å bli oppfylt først ved at den ene personen fullfører de siste 5 stp. av denne utdanningen høsten 2021. Vi legger til grunn at kravspesifikasjonen på dette punktet er oppfylt når studiet er i drift.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

NOKUT akkrediterte *Ledelse i maskinentreprenørfaget* med samme ordlyd i kravspesifikasjonen. Vi vil anbefale at dere likevel gjennomgår kravspesifikasjonen på nytt med henblikk til våre kommentarer.

Vi anbefaler at dere spesifiserer kravet til oppdatert yrkeserfaring og at dere eksemplifiserer eller beskriver tydeligere hva som ligger i begrepet «relevant formell utdanning» i kravspesifikasjonen for fagmiljøet.

2.10.2 Den utdanningsfaglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningsfaglig ansvarlig skal i henhold til deres kravspesifikasjon for fagmiljøet ha formell utdanning på minimum 60 stp. og minst 5 års erfaring fra utdanningsfaglig arbeid.

Den utdanningsfaglig ansvarlige har ifølge tabellen over fagmiljø utdanning som adjunkt med opprykk fra lærerutdanningen med pedagogikk og spesialpedagogikk i utdanningen. Hun har lang undervisningserfaring fra ungdomsskole og videregående skole, samt en kort erfaring fra fagskole. Hun har hatt overordnet pedagogisk ansvar ved fagskolen siden 2012.

Vurdering

Vi legger til grunn at dere i kravspesifikasjonen mener minst 60 stp. *utdanningsfaglig* utdanning. Dette bør spesifiseres. Vår vurdering er at den utdanningsfaglige ansvarlige har relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Personen som nå har dette ansvaret, oppfyller utdanningskravet, og har hatt det overordnede pedagogiske ansvaret for fagskolen i flere år.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.3 Den faglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at faglig ansvarlig ikke har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen skriver dere at faglig ansvarlig skal ha formell utdanning på minst NKR nivå 5. Dette kan være utdanning fra fag- eller høyskole relatert til prosjektledelse, planlegging eller bygging av uteanlegg. Vedkommende skal også ha minst 2 års erfaring fra arbeid relatert til prosjektledelse, planlegging av eller bygging av anlegg. I det generelle kravet for faglig ansvarlig ved fagskolen står det «Formell utdanning kan erstattes av lang og relevant erfaring.»

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 prosent stilling. Vedkommende har følgende faglig kompetanse: Bachelor i geomatikk fra NTNU med spesialisering i landmåling med sidefag innen GIS, officersutdanning fra forsvaret og fagbrev som dataelektroniker. Dere beskriver relevant leder- og prosjekterfaring.

I tillegg har dere angitt at en person, også ansatt i 100 prosent stilling, har et medansvar som faglig ansvarlig. Utdanningsnivå er diplomøkonom, og vedkommende har mangeårig ledererfaring, samt fem års undervisningserfaring innen prosjektledelse.

Vurdering

Vår vurdering er at faglig ansvarlig oppfyller krav til ansettelsesprosent, men ikke kravet om utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Faglig ansvarlig er ikke presentert med formell kompetanse relevant for en utdanning som inneholder økonomi i prosjekt, organisasjon og ledelse av prosjekt og prosjektadministrasjon. Den tekniske utdanningen innen geomatikk gir ikke formell kompetanse innen disse sentrale områdene. Når dere skriver at: «Formell utdanning kan erstattes av lang og relevant erfaring», er ikke dette i tråd med fagskoletilsynsforskriften. Det gis ikke anledning til at relevant erfaring kan tre inn for utdanningskravet. Dere må derfor fjerne denne setningen i kravspesifikasjonen deres.

Fagskoletilsynsforskriften krever at det er én person som sitter med det faglige ansvaret. Det kan være positivt å ha en annen person i en støtterolle, men når vi vurderer dette punktet, er det faglig ansvarlig sin kompetanse alene vi ser på.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne,

men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen skriver dere at sensorer skal «ha formell utdanning på minst NKR nivå 5. Dette kan være utdanning fra fag- eller høgskole relatert til prosjektledelse, planlegging eller bygging av uteanlegg. De skal ha minst 2 års erfaring fra arbeid relatert til prosjektledelse, planlegging av eller bygging av anlegg.» I de generelle kravene ved fagskolen er det angitt at det «er en fordel at sensorer har pedagogisk kompetanse i tillegg til den faglige kompetansen». Dette er ikke et absolutt krav, siden det ved enkelte emner kan være mer relevant å hente inn sensorer fra yrkesfeltet. I denne utdanningen blir studentene sensurert av intern sensor ved én avsluttende oppgave.

Dere beskriver ordninger for ved behov å sikre at eksterne sensorer har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere. Ordningen innebærer informasjon om læringsutbyttene, vurderingskriterier og vurderingsordningen.

Vurdering

Vår vurdering er at krav til sensorenes kompetanse er tilstrekkelig ivaretatt i kravspesifikasjonen.

Det er viktig å sikre at eksterne sensorers kompetanse til å vurdere blir ivaretatt, spesielt hvis disse ikke har god pedagogisk erfaring og vurderingserfaring. Det er positivt at det er skrevet inn i kravspesifikasjonen, og at det er spesifisert at faglig og eksamensansvarlig har ansvaret for at det blir fulgt opp.

Se ellers kommentar om én avsluttende vurdering og forholdet til størrelsen «emne» under kapittel 2.2. ovenfor.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen siden «praksis» i denne utdanningen er observasjon i yrkesfeltet med tilrettelegging lokalt – ikke veiledning.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskaper

1. Kandidaten har kunnskap om prosjektledelse i anleggsbransjen, herunder prosjektplanlegging og organisering, budsjettering, økonomistyring og oppfølging av prosjektet.
2. Kandidaten har innsikt i standarder, normer og offentlige regelverk som er relevant for å lede et anleggsprosjekt med kvalitet.
3. Kandidaten kjenner nærliggende yrkesfelt og anleggsgfagets rammevilkår og tradisjoner, og kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap ved å samarbeide med bransjeorganisasjoner, skoler, følge med på endringer i offentlig regelverk og lese aktuelle publikasjoner.
4. Kandidaten forstår betydningen av prosjektledelse som bidrar til å oppfylle samfunnets behov for bærekraftige anlegg og krav til etisk yrkesutøvelse.

Ferdigheter

5. Kandidaten kan planlegge og evaluere anleggsprosjekter og identifisere ulike suksessfaktorer og kritiske faktorer for prosjektet.
6. Kandidaten kan drive hensiktsmessig prosjektledelse for å ivareta både fysiske og psykiske helseaspekter innenfor anleggsgfaget, skape inkluderende arbeidsmiljø og tilrettelegge for faglig og personlig utvikling.
7. Kandidaten kan anvende relevant faglig verktøy til å prosjektere, kalkulere ulike anleggsoppdrag og utarbeide anbud, og benytte kvalitetssikrings-systemer til internkontroll i gjennomføring av prosjekter.
8. Kandidaten kan skaffe seg informasjon om byggeprosjekter ved å tolke tegninger, modeller og beskrivelser, kartlegge ulike problemstillinger og foreslå forbedringer og endringer.
9. Kandidaten kan vektlegge ulike bærekraftperspektiver og kartlegge muligheter og løsninger i planlegging og utførelse av anleggsarbeid for å ivareta bærekraftsmålene og HMS-kravene best mulig.

Generell kompetanse

10. Kandidaten forstår betydningen av å ha gode systemer for kvalitetssikring, FDVU dokumentasjon og HMS i anleggsbransjen.
11. Kandidaten har utviklet en etisk grunnholdning i forhold til arbeidsvilkår for de ansatte, kan håndtere opplysninger fra oppdragsgivere og andre samarbeidspartnere innen anleggsbransjen på en etisk og forsvarlig måte.

12. Kandidaten kan administrere, lede og følge opp et anleggsprosjekt slik at ferdig anlegg oppfyller oppdragsgivers behov i henhold til bestilling.
13. Kandidaten kan bygge relasjoner med aktører fra anleggsfaget, nærliggende yrkesfelt og kan delta i diskusjoner om utvikling av beste praksis innen gjennomføring av prosjekter.
14. Kandidaten kan levere konkurransedyktige tilbud som imøtekommer digitale og miljømessige bransjekrav samtidig som de ivaretar økonomien i prosjektet.

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Øyvind Kjøllesdal, forretningsutvikler Digital Byggeplass, AF Gruppen**

Kjøllesdal er BIM-tekniker fra Fagskolen i Oslo i 2009. Han er VDC-sertifisert fra Stanford University, er bygg- og tømrmester og har økonomi- og ledelsesutdanning fra Handelshøyskolen BI.

I AF-gruppen har Kjøllesdal ansvar for å tilrettelegge for innovasjon og digitalisering av byggeprosessen der han også støtter med digital kompetanse inn i gjennomføringen av en rekke ulike prosjekter. Han har årelang erfaring med implementering av BIM, digitale verktøy og Lean-prosesser for en rekke prosjekter og kunder, og har representert både byggherre, entreprenør, rådgiver- og utviklersiden.

Fra 2009–2014 var Kjøllesdal daglig leder og BIM-spesialist hos BIM Consult AS. Fra 2014–2019 var han ansatt hos Sweco, først som avdelingsleder og fra 2017 som fagspesialist i BIM og BIM-koordinator. Han har også over flere år vært sakkyndig for NOKUT.

- **Oddbjørn Johnsen, avdelingsleder Akva, Val videregående skole AS**

Johnsen er utdannet mekaniker, agronom og har også fagbrev i akvakulturfaget. Han tok i 2014 praktisk-pedagogisk utdanning (60 stp) på Norges mat- og biovitenskapelige universitet og i 2017 kurs i resirkulerende akvakultursystemer (7,5 stp) ved NTNU.

Johnsen har jobbet med flere fagfelt ved Val Videregående skole AS siden 2009. Fra 2012 har han arbeidet med akvakulturdriften til skolen og undervisning innen dette. Fra 2015 har han vært avdelingsleder ved Akva, med ansvar for drift, skolens lokaliteter og båter. Skolen har oppdrett på laks, blåskjell, alger og en del andre marine arter. Stillingen innebærer også styreverv i Oppdretternes Miljøservice AS, som leier inn og organiserer mye av brønnbåtaktiviteten i området rundt skolen. Han har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

- **Per Anton Hansen, utdanningsleder Fagskolen i Viken studiested Kongsberg**

Hansen har toårig teknisk fagskole innenfor mekatronikk og pedagogisk utdanning fra Oslo Met.

Hansen har faglig ansvar på fagskolen Viken studiested Kongsberg (tidligere Fagskolen Tinius Olsen) for teknisk industriell produksjon (bilteknikk, kompositt, maskinteknikk og mekatronikk), elektro (elkraft, datasenter og infrastruktur teknikk, industriell digitalisering og automasjon), data (drift og sikkerhet og programmering) og industrifagskolen (fleksibel digitalisert produksjon og vedlikeholdskurs). Faglig ansvar omfatter personalansvar og faglig oppfølging for alle faglærere og instruktører.

Hansen har jobberfaring fra bilindustrien gjennom Kongsberg Automotive. Han har undervist i mange år innenfor faget teknisk tegning og dokumentasjon, som inneholder 2D-og 3D-modulering inkludert dokumentasjon. Han har også hatt hovedansvaret for gjennomføringen og oppfølging av alle hovedprosjektene for heltidsstudenter og nettstudenter.

- **Simen Hjerpaasen Eskerud, anleggsleder Trebo as**

Eskerud er utdannet ved Fagskolen Tinius Olsen (nå Fagskolen i Viken) innen bygg. Han var igjennom utdanningen vært aktiv som tillitsvalgt, satt i studentrådet. Han har verv i ONF (Organisasjon for Norske Fagskolestudenter).

Som anleggsleder har Eskerud ansvaret for prosjektene ifra oppstart til overlevert bygg. Han har også stilling som hovedverneombud i bedriften. Han har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforordningen § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO